

Societat de la informació a Espanya: competència autonòmica d'orientació europea

De la Web 2.0 a la participació pública en l'entorn regional espanyol

Les economies més avançades porten les TIC en primera línia de desenvolupament. Així mateix aquells territoris que estan en progrés les porten com a principal eix d'acció política. Europa marca l'horitzó del 2010 per situar-la com a referent mundial, i serveix de model a les autoritats autonòmiques. En aquest assaig, des del global fins al territori, abastem aquests temes de les polítiques de comunicació que avui s'integren en les estratègies de la Societat de la informació.

Valeriano Machío López

Polítiques de Comunicació

Grup 2 -4t Periodisme UAB

1. Presentació

2. La Societat de la Informació: concepte, cimeres i Europa

Què s'entén per Societat de la Informació?

El debat internacional: la Cimera Mundial sobre la Societat de la Informació (CMSI), (Ginebra 2003 - Tunísia 2005)

i2010: indefinició i nord de les polítiques de comunicació integrals a Europa

3. El impuls de la Societat de la Informació a Espanya: mesures i plans estatals

El marc legislatiu espanyol

De *INGENIO 2010* al *Plan Avanza*

L'estat actual de les polítiques: la integració de mitjans de comunicació i TIC

Ombres sobre els resultats: els informes de FranceTelecom i Telefònica

4. Polítiques autonòmiques de la Societat de la Informació

Les dades: investigació, infraestructures i accés en les CC.AA.

Comparativa de plans d'actuació propis i de les estructures governamentals

Les polítiques de la SI en les autonomies

Les polítiques de la Societat de la Informació a Catalunya

5. Conclusions, valoracions i reflexions

1. Presentació

*Web 2.0 Expo*¹ és una fira organitzada per Tim O'Reilly, i que va observar el resultat actual de l'evolució del mitjà de la convergència tecnològica per excel·lència:

Internet. Aquí es van poder mostrar les grans corporacions dominants del sector i les empreses emergents, així com les eines 2.0 que són una realitat com els *blogs* o els *wikis*, o el mateix món virtual *Second Life*.

Internet² és el resultat bàsicament de la investigació militar nord-americana, del impuls de les seves universitats, i finalment de l'aposta del seu govern demòcrata dels anys noranta, amb Al Gore com a cap polític, del que va anomenar "autopistes de la informació".

I des d'Europa, a banda de la participació en la creació del *HTML* en el CERN, s'ha anat sempre per darrera de l'avenç tecnològic en aquest àmbit, i amb un obligat seguidisme de la iniciativa dels Estats Units.

Pràcticament les polítiques de desenvolupament de les tecnologies de les telecomunicacions, de la informàtica, i de la indústria audiovisual anaven separades i marcades per cada estat membre. La irrupció de Internet, a Espanya l'any 1995³, suposarà anar orientant totes les línies estratègiques cap la actuació global del discurs de la Societat de la Informació.

La primera Cimera Mundial de la Societat de la Informació (CMSI)⁴ recollia els principis de la convergència tecnològica i els discursos de les preocupacions de les polítiques supraestatals, com les de la Unió Europea, les estatals o les regionals. El concepte de Societat de la Informació, integrador de tots els mitjans i universal, ja estava assentat.

El model europeu estava diversificat en polítiques culturals, de promoció de la indústria audiovisual, i pròpies de la societat de la Informació. Arrel de l'evolució real les noves tecnologies, les polítiques de comunicació de la Unió Europea⁵ es centren en establir una única línia central: l'Espai Europeu del Coneixement.

¹ *Web 2.0 Expo*. 15-18 Abril, Los Angeles (EUA). <http://www.web2expo.com/>

² *El impacto de la sociedad de la información en España*, José Luís Pardos, Consultor del Ministerio de Asuntos Exteriores y de Cooperación. <http://www.docuweb.ca/~pardos/speeches/impact.pdf>

³ En Espanya el impuls de Internet va ser a través d'una xarxa pública anomenada *Infovia*, i que pertanyia al Ministeri de Indústria, llavors portat pel socialista Josep Borrell. En poc temps Espanya va ser l'estat d'Europa amb més servidors web privats.

⁴ *Las políticas de infocomunicación ante la Cumbre Mundial de la Sociedad de la Información (CMSI)*, Martín Becerra. http://www.portalcomunicacion.com/informe_macbride/esp/articles_det.asp?id_content=69&id_article=26

⁵ *i2010* (European Information society in 2010)

http://ec.europa.eu/information_society/eeurope/i2010/docs/communications/com_229_i2010_310505_fv_es.doc

Les seves prioritats, traslladades al desenvolupament dels estats membres, seran set: banda ampla, *e-negocis*, administració virtual, *e-salut*, alfabetització tecnològica, *e-learning*, i seguretat de les comunicacions.

A Espanya la implementació correspondrà a les autonomies, amb el suport d'un pla estatal⁶. En aquest impuls territorial espanyol tenim dues grans línies estratègiques:

- els governs autonòmics que potencien la Societat de la Informació des de la creació d'agències i observatoris, com per exemple les que governen el Partit Popular;
- els mandatariis regionals que tenen plans específics a mig i llarg termini per al seu desenvolupament, amb un pressupost integrat, com poden ser les governades pel Partit Socialista.

A Catalunya disposem d'una Secretaria de la Societat de la Informació⁷ dins del Departament de Governació i Administracions públiques. En els últims governs de la Generalitat de Catalunya no ha tingut un encaix departamental molt clar ni un pla global de desenvolupament. Només accions variades anteriors, com els *Plans Òmnia*, o els actuals *Telecentres*, han segut la cara de la seva política. Des del 2005 compte amb línies estratègiques, dos plans directors, i accions concretes. Després de la crisi amb les Universitats, avui comença a fer-se una política amb més coordinació.

Evolució de les tecnologies⁸			
Era de l'electrònica =>	Era digital =>	Era multimèdia =>	
<ul style="list-style-type: none"> • Internet • Telefonia • Televisió • Informàtica 	<ul style="list-style-type: none"> • Internet de banda ampla • Visiofonia • TV interactiva • Teleordinador 	<ul style="list-style-type: none"> • Videofoanía • Televisió 3D • Realitat virtual 	Societat de la Informació

⁶ **Plan Avanza** (formació, suport local, incentius Pymes...).
<http://www.planavanza.es/LineasEstrategicas/AreasDeActuacion/>

⁷ Departament d'Administracions Públiques i Governació. Secretaria de Telecomunicacions i de la Societat de la Informació. <http://www10.gencat.net/dursi/AppJava/home.jsp?area=3>

⁸ *Multimèdia*, p 29. Olivier Bellin.. Editorial Lúis Vives, 1997.

2. La Societat de la Informació: concepte, cimeres i Europa

Què s'entén per Societat de la Informació?

Europa va adoptar el terme de Societat de la Informació per donar-li un accent social i diferent a l'enfocament nord-americà de “autopistes de la informació”. La qüestió sobre aquesta expressió, tal com manifesta Martin Berrera, és que resulta abstracta i poc determinada alhora d'analitzar les diferents línies teòriques⁹.

Marca com, des del debat econòmic i social, sobre tot des dels països sud-americans, hem passat a l'enfocament bàsicament econòmic i global.

Miquel de Moragues ens parla que la Societat de la Informació¹⁰ és un nou paradigma que ha emergit com a element cabdal en l'estructuració social, laboral, administrativa i humana, arrel de tres causes:

- **La crisi del sistema econòmic internacional:** les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació com a factor clau en els sectors emergents de la producció i la distribució de la informació.
- **La informació i el coneixement:** “recurs” estratègic en el conjunt econòmic, polític, social i cultural.
- **La centralitat de les TIC:** convergència de l'electrònica, audiovisuals, informàtica i telecomunicacions.

La Societat de la Informació presenta avui, en la seva modelització teòrica, per tant, un dibuix poc definit però que es podria descriure com un paradigma nascut a partir d'uns models teòrics idealistes. Més endavant, després de la crisi de finals del segle XX, s'han posicionat sobre arrels més pragmàtiques per convertir-se en motor del sistema productiu, social i econòmic dels països que millor han sabut integrar les tecnologies de la comunicació i de la informació.

⁹ Línies teòriques sobre la Societat de la Informació, segons Martin Becerra:

- Postindustrialistes
- Institucionals: estatals – Giscard d'Estaing, internacionals –OCDE, OMC-...
- Gurús: Necroponte, Bill Gates...
- Polítiques (públiques) de comunicació: Miquel de Moragues...
- Polítiques econòmiques: Armand Mattelart...

La sociedad de la información, p9-15, Becerra, Martín, (2005)

http://www.portalcomunicacion.com/cat/pdf/aab_lec/11.pdf

¹⁰ Recull d'apunts sobre la *Introducció a la Societat de la Informació* realitzat pel Professor Miquel de Moragues, en l'assignatura Polítiques de comunicació.

El debat internacional: la Cimera Mundial sobre la Societat de la Informació (CMSI), (Ginebra 2003 - Tunísia 2005)

Després del Nou Ordre Econòmic Internacional declarat per l'ONU el 1974, en el 1977 i el 1979 la UNESCO “aprova els esforços tendents a l'establiment d'un nou ordre mundial de la informació i de la comunicació més just i equilibrat”, el qual va anomenar NOMIC i es va formular a partir de l'informe MacBride.

Martin Becerra comenta que el concepte de la *infocomunicació*¹¹ va ser el fonament pel qual es va debatre en la Cimera Mundial del 2003 i del 2005 sobre la Societat de la Informació (CMSI), patrocinada per la UNESCO i la Unió Internacional de les Telecomunicacions, ambdues institucions integrades a l'ONU, i amb la participació d'entitats governamentals, representants de les corporacions empresarials del sector, i la societat civil.

Les seves conclusions es van derivar dels postulats dels dos principals actors institucionals i corporatius, els estats occidentals i els dominadors dels operadors de les telecomunicacions, que la Societat de la Informació es sosté en incentivar la difusió de les TIC en tres eixos economicistes i neoliberals: la liberalització, la desregulació i el foment de la competitivitat internacional. Eren línies contraposades als principis del NOMIC, a favor del servei públic, del mercat nacional, i col·laboració internacional en una situació d'equilibri.

Aquest *paradigma desenvolucionista*, es va expressar en el projecte PIDC (Pla Internacional del Desenvolupament de la Comunicació), amb el suport de la UNESCO, o amb el dels G8 en el *Digital Opportunity Task Force*.

El resultat concret d'aquestes polítiques ha estat el de donar pas al domini del mercat internacional per oligopolis d'empreses que tenen la propietat de les infraestructures telemàtiques i que donen servei, amés de la distanciació, encara més gran, entre països rics i pobres.

El congrés va obviar deliberadament els drets de participació i el de informació i va quedar centrat en les TIC. Així el concepte d'*accés* va quedar reduït a tenir a l'abast les TIC al marge de la consideració dels drets universals de l'home.

¹¹ **Polítiques de informació i comunicació (infocomunicació):** aquelles accions empreses per entitats estatals o supraestatals que assumeixen, efectivament, nexes orgànics amb mesures executades en altres àmbits, pel qual se les distingeix una orientació coherent amb les finalitats de cada govern (o conjunt de governs), encara que no siguin formulades expressament com a tals, i que en cada etapa s'ha vist reflectida per uns actors, unes regles i unes formes de finançament.

Martín Becerra, *Las políticas de infocomunicación ante la Cumbre Mundial de la Sociedad de la Información (CMSI), Introducción*, a InCom-UAB, *Monogràfic de Quaderns del CAC*, dedicat al XXV Aniversari de l'Informe MacBride.

i2010: indefinició i nord de les polítiques de comunicació integrals a Europa

La Comissió Europea ha mostrat la seva desorientació dels últims anys arrel dels últims projectes sobre comunicació portats a terme des del 2005 amb els seus viratges: aquell mateix anys revisava per faltes de resultats i concreció la Declaració de Lisboa¹² de l'any 2000, i mesos més tard mostrava el *Pla d'acció i2010*¹³, amb el qual integrava les polítiques dels mitjans de comunicació i de les tecnologies de la informació (TIC). L'any següent, el 2006, es presentava a tota la societat europea el *Llibre Blanc* de la comunicació¹⁴, que a diferència del presentat l'any 1993, l'obria a tots els actors de la societat europea (institucions, partits polítics i societat civil). Per arribar a desenvolupar, gaire bé a la desesperada, la recomposició de les polítiques de comunicació a Europa, s'ha hagut de passar per anys de liberalització, desregulació i crisi de les telecomunicacions i mitjans de comunicació, tal i com es van defensar en la *Cimera Mundial per a la Societat de la Informació*.

Cronologia i antecedents de les polítiques de comunicació a la Unió Europea¹⁵

1984 – Programa **ESPRIT** (tecnologies de la informació)

1986 – Programes de telemàtica especialitzada (transport, salut, i formació a distància). Programa **RACE** (tecnologies de telecomunicació avançada).

1987 – **Llibre Verd** de la liberalització del mercat de les telecomunicacions. Impuls de la tecnologia GSM a nivell mundial.

1993 – **Llibre Blanc** de la Comissió: *Creixement, competitivitat i ocupació* (política global sobre la societat de la informació).

1999 – **eEurope**, Comunicat de la Comissió: *Una societat de la informació per a tothom*

En el inici del segle XXI es va construir un discurs que s'anomenava *Espai Europeu del Coneixement* (EEC)¹⁶, i englobava l'*Espai Europeu de l'Educació Superior* (Declaració de Bolonya, 1999), l'*Espai Europeu de Recerca* (Declaració de Lisboa,

¹² *Declaració de Lisboa del Consell Europeu*. 2000. <http://europa.eu/scadplus/leg/es/cha/c10241.htm>

¹³ "i2010" (European Information society in 2010)

http://ec.europa.eu/information_society/eeurope/i2010/docs/communications/com_229_i2010_310505_fv_es.doc

¹⁴ *Llibre blanc sobre una política europea de la comunicació*. Comissió Europea. 2006.

http://ec.europa.eu/communication_white_paper/index_es.htm

¹⁵ *UE, Sociedad de la información: introducción*, <http://europa.eu/scadplus/leg/es/lvb/l24100.htm>

¹⁶ *Cap a l'espai europeu del coneixement (EEC)*. DURSI. Generalitat de Catalunya.

<http://www10.gencat.net/dursi/ca/de/eec.htm>

2000), i l'*Espai Europeu de la Informació* (Plans d'acció *eEuropa* del 2002 i del 2005).

Quin marc agafem com a Nord comú europeu per fer les polítiques de comunicació?. Avui ja no se sap ben bé si hem de parlar d'aquest marc global (l'*Espai Europeu del Coneixement*), o del *Pla d'acció i2010*, o del *Llibre Blanc de la comunicació a Europa* del qual es mostraran les conclusions a l'estiu del 2007. El pla actual, *i2010 – Una societat de la informació europea per al creixement i l'ocupació*, persegueix tres objectius:

- espai únic europeu de la informació, integrant mitjans i telecomunicacions, revistant per exemple la Directiva de la *Televisió sense fronteres*.
- augment pressupostari, proposat en un 80%, en I+R i en àrees consolidades (telefonía mòbil, nanotecnologia...);
- polítiques d'inclusió en les TIC.

Continuant amb el pla *eEurope* del 2005, potenciarà els següents àmbits:

- *eGovernament*¹⁷ (administració online): serveis a la població, e les empreses, i entre les administracions;
- *eCommerce*¹⁸: accions destinades a facilitar les transaccions electròniques.
- *eContent*¹⁹ (promoció de continguts multimèdia culturals i lingüístics);
- *eContentplus*²⁰ (accés i producció de continguts digitals);
- *eLearning*²¹ (tele-educació i teleformació);
- *eHealth* (e-salut)²²;
- *i eTen*²³ (suport al programari fora d'Europa);
- i seguretat amb el programa *Safer Internet Plus*²⁴ (2005-2008) i la creació d'*ENISA* (Agència Europea per a la Seguretat de les Xarxes i de la Informació).

Els estats membres haurien d'haver adoptats programes nacionals de reforma pel seu desenvolupament, i presentar els informes de les seves realitzacions i repercussions en la investigació, els serveis públics, i el desenvolupament en les TIC.

En Espanya el pla estatal el desenvolupen les autonomies.

¹⁷ *La administración electrónica: «eGovernment»*. <http://europa.eu/scadplus/leg/es/lvb/l24226b.htm>

¹⁸ *Accions d'e-commerce*. <http://europa.eu/scadplus/leg/es/s21012.htm#ECOMMERCE>

¹⁹ *Apoyo a la producción de contenidos digitales y al fomento de la diversidad lingüística: programa eContent*. <http://europa.eu/scadplus/leg/es/lvb/l24226d.htm>

²⁰ *eContentplus*. <http://europa.eu/scadplus/leg/es/lvb/l24226g.htm>

²¹ *eLearning: educación i formació continua*. <http://europa.eu/scadplus/leg/es/cha/c11046.htm>

²² *eHealth: salut en línia*. <http://europa.eu/scadplus/leg/es/lvb/l24226f.htm>

²³ *Programa eTen: apoyo a las redes transeuropeas de telecomunicaciones*.

<http://europa.eu/scadplus/leg/es/lvb/l24226e.htm>

²⁴ *Safer Internet Plus (2005-2008)*. <http://europa.eu/scadplus/leg/es/lvb/l24190b.htm>

3. El impuls de la Societat de la Informació a Espanya: mesures i plans estatals

El marc legislatiu espanyol

Les lleis que afecten en Espanya a la Societat de la Informació són:

- La Llei de Serveis de la Societat de la Informació del Comerç Electrònic²⁵;
- l'ordenació de comerç minorista, que afecta al desenvolupament de comerç electrònic
- La regulació de la firma electrònica,
- I la regulació de les telecomunicacions;
- i les concessions de l'espectre radioelèctric, les llicències televisives, i de la nova Televisió Digital Terrestre.

La "Ley 34/2002, de 11 de julio, de **Servicios de la Sociedad de la Información y de Comercio Electrónico**", té com a objectiu traslladar a la normativa estatal la Directiva europea sobre comerç electrònic de juliol de 2000. A més, regula altres aspectes relacionats amb la xarxa i els prestadors de serveis de la societat de la informació. Regula els diversos aspectes del funcionament d'Internet com a obligació d'inscriure els nom de domini (.es, .com,...) en el Registre Mercantil, obligació de publicar les dades de les persones o empreses que presten els serveis a Internet, normes sobre la publicitat, correu electrònic i contractació electrònica, etc.

Actualment tenim a tràmit un projecte de llei del govern espanyol de "medidas de impulso de la sociedad de la información"²⁶ en el marc del *Plan Avanza*. Entre les principals novetats del Projecte de llei de mesures, destaquen les següents:

- potencien el ample de banda,
- faciliten les relacions telemàtiques entre l'administració, les grans empreses i els ciutadans;
- promocionen la seguretat a través de donar informació a l'usuari;
- faciliten les transaccions electròniques potenciant els mètodes d'identificació i pagament telemàtica (firmes i factures);
- i garanteixen judicialment els drets de llibertat d'expressió al modificar la LSSI.

²⁵ Ley de los Servicios de la Sociedad de la Información y del Comercio Electrónico.
<http://www.mityc.es/DGDSI/Servicios/LeyServiciosSociedadInformaci%c3%b3n/>

²⁶ Proyecto de ley de medidas de impulso de la sociedad de la información:
http://www.la-moncloa.es/ConsejodeMinistros/Referencias/_2007/refc20070413.htm

De *INGENIO 2010* al *Plan Avanza*

En Espanya la Societat de la Informació està gestionada per la Secretaria del Estado de las Telecomunicaciones y para la Sociedad de la Información (SETSI)²⁷ que depèn del Ministerio de Industria, Turismo y Comercio²⁸. La seva organització mostra els eixos de la política del Govern de l'Estat: un Gabinet, una Direcció General de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació, una Direcció General de Desenvolupament de la Societat de la Informació, i RED.ES com a Entitat Pública Empresarial.

Els grans indicadors a Espanya en Investigació i en TIC el 2003 eren els següents:

- Espanya és l'octava economia del món en PIB;
- Inversió en I+R: 1,05% del PIB, per davant de Portugal, Grècia i Itàlia (objectiu Lisboa para 2010: 3% del PIB, amb 2/3 capital privat);
- Volum de les TIC: 4,8% sobre el PIB;
- Us del comerç electrònic: estàvem a la cua d'Europa;
- Us d'Internet: per les empreses un 85% i per les llars un 48% (per sota de la mitjana europea).

Segons aquestes xifres, arribar a la mitjana europea en I+R i en TIC, al ritme anterior hagués suposat trigar molts anys.

Així es va dissenyar tres eixos de treball en el programa *INGENIO 2010* (acceleració del *i2010* europeu):

Font: Presidència del Govern de l'Estat

²⁷ Secretaria del Estado de las Telecomunicaciones y para la Sociedad de la Información. <http://www.mityc.es/es-ES/Ministerio/Estructura/SecretariaEstadoTelecomunicaciones/TitularesOrganosDirectivos/Titulares.htm>

²⁸ Ministerio de Industria, Turismo y Comercio. <http://www.mityc.es/es-ES/index.htm>

- Dotar de més recursos públics: sobre el pressupost passar al 25% de la despesa.
- Millorar la gestió i l'avaluació;
- Crear plans estratègics: CÉNIT, CONSOLIDER, i AVANZA²⁹.

I amb els objectius d'accelerar la nostra convergència amb Europa, arribant al 2010, amb una despesa en investigació del 2% del PIB, i a un volum del sector TIC del 7% sobre el total del PIB.

Els programes CENIT i CONSOLIDER intenten incidir en la incentivació de la investigació, amb Universitats i empreses, i pretén consolidar els projectes més avançats.

El programa AVANZA ens hauria de permetre convergir amb la UE en la Societat de la Informació incidint en l'ús de nous productes i serveis per part de les empreses, les administracions, les llars i les institucions educatives. Els seus objectius concrets eren els següents:

- arribar al 70% de les empreses amb menys de 10 empleats connectades a Internet;
- que el 55% de les empreses facin servir el comerç electrònic;
- que passem dels 10 als 2 alumnes per ordinador connectat a Internet;
- i que el percentatge de llars amb accés a Internet sigui del 60%.

Els objectius globals del Ministerio de Industria, Turismo y Comercio es van particularitzar en objectius específics per a cada Comunitat Autònoma.

Plan Avanza (actuacions directes, d'impuls, normatives i de promoció) ³⁰			
Serveis Públics Digitals	Context Digital	Ciutadania Digital	Economia Digital
administracions locals, <i>ciudadano.es</i> , reusabilitat de recursos telemàtics, gestió, campus inalàmbrics, <i>e-salut, e-justicia...</i>	Observatori; banda ampla; e-DNI; seguretat; continguts.	accessibilitat; multilingüisme; telecentres; difusió i expansió de les TIC; préstecs i TDT amb la SI.	factura digital; subvencions; programa FORINTEL (formació dels treballadors); programa PROFIT (plataformes tecnològiques); investigació TIC; sotware lliure...

²⁹ Plan Avanza. <http://www.planavanza.es/InformacionGeneral/Recursos/Videoinstitucional/>

³⁰ Àmbit d'actuació del *Plan Avanza*: estan desenvolupats també amb les competències autonòmiques, segons signatures de convenis paritàries entre Estat i les Comunitats Autònomes.

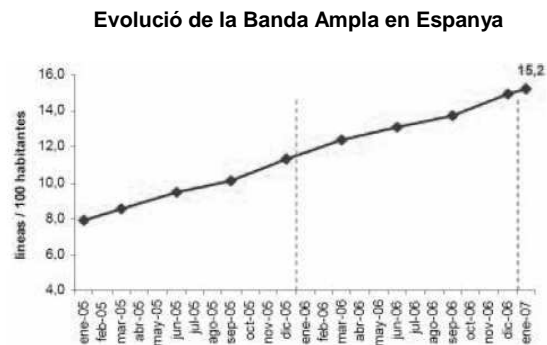
L'estat actual de les polítiques: la integració de mitjans de comunicació i TIC

Seguint *i2010*, el *Plan Avanza*³¹ s'amplia als mitjans audiovisuals:

*Desde el punto de vista práctico, el cumplimiento de estos objetivos pasa por la realización de acciones coordinadas en las tres principales áreas de partida de este macrosector: las telecomunicaciones, las tecnologías informáticas y el audiovisual.*³²

- **Actuacions en l'àmbit de les telecomunicacions:** reglaments del mercat i del drets dels usuaris, Plan de extensión (a les zones rurals) de la Banda Ancha, telefonía mòbil amb nous operadors i més 3G (UMTS), i Plan Técnico de radio de FM.
- **Actuacions de reforma del sector audiovisual:** llançament de nous canals estatals en obert (Cuatro, La Sexta), TDT – avui en un 6% de les llars- (llançament, avançament, i impuls amb mesures urgents), autorregulació del sector TV, i nous plans de radio digital.
- **Nous indicadors del desenvolupament de la Societat de la Informació:** en l'ús del *e-negocis* les empreses espanyoles són les primeres en fer servir les TIC, però falta en *e-commerce*; la banda ampla ha arribat al voltant del 75% de les llars espanyoles (superant el 69% europeu) i al 93% de les empreses; s'han instal·lat més de 27.000 telecentres a tot Espanya.

³¹ L'elaboració del *Plan Avanza* ha comptat amb les Comunitats Autònomes, més de 200 experts del sector inclosos en la Ponència del *Consejo Asesor de las Telecomunicaciones y para la Sociedad de la Información* (CATSI). Aquesta participació troba també el seu mirall en la mateixa elaboració del Llibre Blanc de la UE.

³² *Balance de las Políticas de Fomento de Sociedad de la Información. Plan Avanza, Telecomunicaciones y Sector Audiovisual*. http://www.planavanza.es/NR/rdonlyres/1B69071A-4ABC-4773-9733-68A10709531B/16914/MicrosoftWord20070201SETSIDocumentoGlobal_2_.pdf

Ombres sobre els resultats³³: els informes de FranceTelecom i Telefónica³⁴

Hi han desfases amb una majoria social aliena als serveis de la xarxa:

48% de la població té un ús d'Internet (només un 23,6% a diari) . La migració de la utilització passiva a activa amb el Web 2.0 és un fet remarcable.

Falta un desenvolupament encara més pedagògic dels guanys de l'ús de Internet, per fer canviar la percepció en positiu, per exemple en l'entorn empresarial.

L'ús del mòbil ja disposa d'una cobertura del 100% de la població. I hi ha una universalització en l'ús de caixers i altres serveis electrònics d'us comú.

Sobre la TDT s'obren possibilitats per explorar doncs trenquen les barreres psicològiques que amb l'ordinador s'obren.

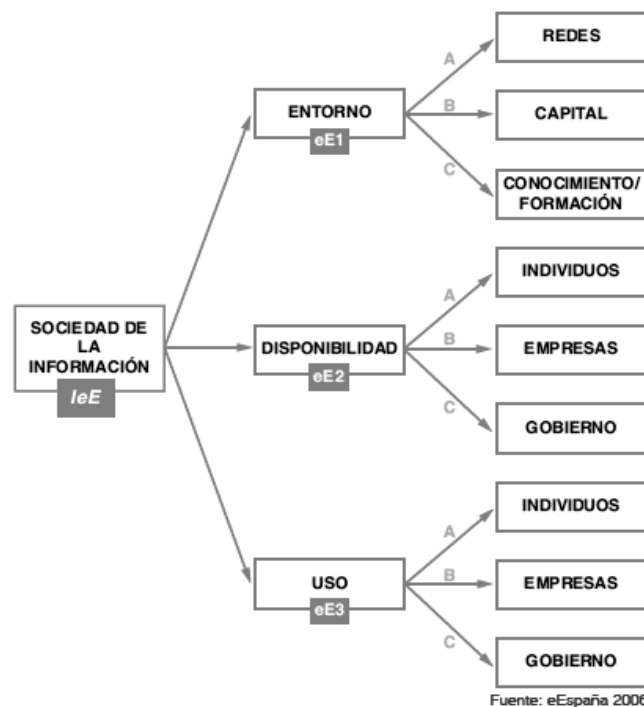
En comparació amb la resta de països europeus, Espanya es troba en la posició 13 en rànquing de desenvolupament de la Societat de la Informació fet per la fundació de FranceTelecom³⁵, i l'avalua en un nivell mig-baix.

Els criteris³⁶ per desenvolupar aquesta comparació han estat els següents:

1 – Us de les TIC: per part d'empreses i individus, per àrees de connectivitat o telefonía, i del comerç electrònic.

2 – Nivell de desenvolupament de les TIC: e-innovació.

3 – Nivell d'accés a les TIC: administració electrònica, seguretat, formació, e-salut.

³³ Es poden obtenir les últimes dades i estudis des de les pròpies webs del Ministerio de Industria, Turismo y Comercio:

- *Indicadores de la Sociedad de la Información i les Telecomunicacions:*

<http://www.mityc.es/es-ES/Servicios/IndicadoresE/sociedadinformacion/>

- *Observatorio Red:* <http://observatorio.red.es/estudios/index.html>

³⁴ López Blanco, Carlos, Presidente de ENTER, "Sociedad de la información en España. Claroscuros de un avance"

http://www.telefonica.es/sociedaddelainformacion/podcast/claroscuros_e.mp3

³⁵ Fundación France Telecom España (2006)

eEspaña 2006. Informe anual sobre el desarrollo de la Sociedad de la Información en

España http://www.fundacionauna.com/areas/25_publicaciones/eEspana_2006.pdf, p342

³⁶ No està considerat el sector audiovisual, i es centra en les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació.

4. Polítiques autonòmiques de la Societat de la Informació

Les dades: investigació, infraestructures i accés en les CC.AA.

El Ministerio de Industria, Turismo y Comercio periòdicament treu els Indicadors de la Societat de la Informació³⁷ que revelen comparativament l'evolució amb Europa i dins dels territoris de les autonomies.

En l'any 2003 la despesa en Investigació i Recerca (I+R) en relació amb el PIB podia ser dispar en relació d'una comunitat a una altra. Així Madrid encapçala amb un 1,8%, seguida de Navarra i el País Basc, ambues amb 1,4%. Després trobem a Catalunya amb un 1,34%, i amb un 0,25% està les Illes Balears a la cua.

Un altre indicador de les TIC que es fa servir per veure els rànquing de les comunitats autònomes és el nivell d'expansió de la banda ampla. Així tenim que a Juny del 2006 observem com Madrid, Catalunya, i Canàries superen el 35% de les llars amb banda ampla. Astúries, Cantabria, País Basc, La Rioja, Navarra i Múrcia es troben en una expansió entre el 25 i el 35% a les llars. La resta d'autonomies ronden el 15 i el 25% d'alta velocitat de connexió a Internet.

En quant a la freqüència setmanal d'ús d'Internet veurem que gira entre el 27% en Extremadura, passant al 40% en Cantabria, i arribant a gaire bé el 50% en Madrid. Si observem l'accés a Internet de les empreses veurem que gaire bé en totes les comunitats giren entre el 85% (Andalusia o Castella-La Mantxa) i el 95% (Catalunya, Madrid, País Basc...).

En aquest mateix informe dels indicadors de les TIC al maig del 2007 trobem interessant l'ús de Internet per fer gestions en les administracions públiques i on Extremadura i Galicia han arribat al 20% de la població. En la cua es troben Catalunya, Astúries i La Rioja amb només el 13% aproximadament.

Una altra dada a presentar és la penetració de Internet i dels ordinadors en les escoles. Això és mesurable gràcies al Rati alumne/ordinador³⁸ que situa la mitja nacional en 11,2, amb Madrid, Galicia, Andalusia, Valencia, Ceuta, Melilla i Balears per sobre del 12, i la resta de comunitats per sota.

³⁷ *Indicadores de la Sociedad de la Información Maig 2007*

http://www.mityc.es/NR/rdonlyres/64A3DD95-37F9-4F94-AA69-F2C185C816C2/19061/Indicadores_SI_mayo07.pdf
L'oficina estadística nacional d'Espanya (l'INE) no només treballa coordinadament amb la internacional de la UE (Eurostat) si no que és la que li facilita a aquesta la informació sobre Espanya. Però Eurostat, que reb informació estadística dels 27 països membres de la UE, ha de presentar-la de forma homogènia, comparable, el que que obliga a emprar criteris no sempre coincidents amb els de l'INE.

³⁸ *Informe eEspanya*, Fundación FracesTelecom

http://www.fundacionauna.com/areas/25_publicaciones/eEspana_2006.pdf, p342

Comparativa de plans d'actuació propis i de les estructures governamentals

Si observem l'annex 2, un quadre que he elaborat per poder comparar exhaustivament les diferències en matèria de política de la Societat de la Informació que trobem, veurem que les funcions departamentals i el plans de desenvolupament entre unes comunitats autònomes i altres són variables. Amb la revisió i la matriu que suposa *i0210*, *INGENIO 2010*, i *el Plan Avanza* revisat, sembla ser que el mapa de les polítiques de comunicació s'està recol·locant.

Troblem els següents tipus de plans autonòmics:

- Els pioners: el *Pla Euskadi SI*³⁹ o el *Pla d'Alfabetització tecnològica i Software lliure d'Extremadura*⁴⁰, que fan una política de desenvolupament de la SI en tots els aspectes (ciutadania, inclusió, administració en línia) però no recalquen els audiovisuals com la TDT, i faran els plans d'I+D+i més tard.
- Els sincronitzats amb *eEuropa*, i després amb *i2010*: portaran dobles plans directors, un d'infraestructures i/o innovació i un altre de serveis, i incorporen el desenvolupament de la TDT. Aquí participen les comunitats com Madrid, Catalunya, Andalusia, Navarra, València, Galícia, Castella-Lleó o Aragó;
- Els que tenen un sol pla integrador d'infraestructures i/o SI: els governs territorials de Castella-La Manxa, Murcia, Astúries, Balears i La Rioja, disposen d'un sol pla, dedicat principalment a la innovació en TIC o infraestructures, o integrant-los amb el desenvolupament de la Societat de la Informació;
- Els que no tenen cap pla o no es pot considerar com a tal pel seu pes mínim: Canàries, Murcia, Astúries, Cantàbria, i Ceuta i Melilla⁴¹.

Una altra manera de determinar les prioritats en les polítiques de les TIC i de la societat del coneixement és la distribució funcional que li atorga el govern regional corresponent. Normalment acaben en una secretaria o direcció general, dividit en telecomunicacions i serveis SI, o integrades en un sol departament, i col·locat en conselleries d'economia, ciència, tecnologia, o foment. Fins ara les competències sobre audiovisuals les portava una altre conselleria.

³⁹ *Pla Euskadi SI*. <http://www.euskadi.net/eeuskadi/>

La situació en Euskadi des del punt de vista de la Societat de la Informació és envejable per la resta de comunitats autònomes. Disposa d'infraestructura pròpia de telecomunicacions (Euskaltel) amb banda ample de fibra òptica, i es va avançar en les seves polítiques a la resta de comunitats.

⁴⁰ *Plan de alfabetización tecnológica y software libre de Extremadura*. <http://www.nccextremadura.org/>

En Extremadura les polítiques de la societat de la informació són pioneres en la promoció del programari GNU o de llicència de lliure ús. Aquesta filosofia l'ha aplicat la Junta en tots els àmbits: inclusió, administració en línia, i desenvolupament empresarial amb *Vivernet*. El seu sistema operatiu Linex (derivat del Linux) és tot un referent.

⁴¹ *Melilla Digital* s'aprofita de la línia estratègica de *Ciutats Digitals*, per crear un pla local que sigui transversal en el seu govern autonòmic i aprofiti les sinèrgies del *Plan Avanza* (inclusió, telecentres...).

La ubicació més anacrònica de totes correspon a la de la Generalitat de Catalunya, que ha situat la *Secretaria de les Telecomunicacions i de la Societat de la Informació* (STSI)⁴² dins de la Conselleria d'Administracions Públiques i Governació només per pactes polítics.

Un fet relativament remarcable és que, depenent de l'orientació política conservadora o progressista podem observar lleus diferències de gestió⁴³.

Madrid, Balears, Castella-Lleó o Navarra situen l'organigrama de les TIC orientades sobre tot des d'una vessant economicista, associat al comerç, la indústria o l'economia, i sense departament propi de la Societat de la Informació.

I pel contrari, Catalunya, Extremadura, Galícia, o el País Basc tenen explícitament algun organisme anomenat Societat de la Informació. Fins i tot Melilla té una Direcció General amb aquest títol.

Una altra peculiaritat, derivat del model avançat de la Comunitat de València⁴⁴, on va ser pionera en la investigació universitària en Internet, correspon a la creació de entitats de finançament públic com fundacions o agències o plataformes tecnològiques per al desenvolupament de les TIC. Són el cas de l'*Agència del Coneixement i la Tecnologia de La Rioja*, la *Fundació Integra de la Regió de Murcia*, o la societat mercantil *Emcanta* finançada pel govern de Cantabria.

Per poder tenir criteris de moviment i orientació política, la informació actualitzada al minut i constant es fa necessari en el món de les tecnologies de la informació.

D'aquí es van derivar en el degoteig de la creació d'observatoris sobre la SI, i que en molts casos no deixaven de ser més que seus web que recollien articles i informació d'institucions més elevades com *Red.es* o la *Comissió Europea*.

Cantabria, la més simple, disposa de informació en forma de d'un butlletí electrònic.

I Galícia, la més original, amb el *Mapa Tecnològic*⁴⁵ es va avançar al *Google Earth*, i va disposar d'un "observatori virtual" que amb una recerca aèria sobre un mapa es poden trobar els recursos industrials i tecnològics localitzats en aquella autonomia.

⁴² *Secretaria General de Telecomunicacions i Societat de la Informació (STSI). Conselleria d'Administracions Públiques i Governació. Generalitat de Catalunya.* http://www10.gencat.net/sac/AppJava/organisme_fitxa.jsp?codi=9881

⁴³ Em remeto a l'Annex 2 on es pot comparar els enfocaments departamentals de cada govern autonòmic.

⁴⁴ La Generalitat Valenciana va fundar dues fundacions. La primera va ser un Centre (CESALVI) i la segona una Oficina (OVSI). Les dues centrades en el impuls de la Societat de la Informació, i pioneres en aquest model de gestió.

⁴⁵ *Mapa Tecnològic de Galícia.* <http://www.maptega.com/maptega.html>

Les polítiques de la SI en les autonomies

El volum d'accions⁴⁶ que s'han dinamitzat arrel dels convenis entre governs autonòmics i responsables ministerials de Indústria de *Plan Avanza* han representat les següents prioritats (equivalents a les del pla d'acció *eEurope* 2005):

1 - Economia Digital

Fer servir les TIC com a motor en el desenvolupament regional, i avançar-se a efectes com la deslocalització ha segut l'objectiu principal. Per això ha calgut potenciar la investigació, el programari lliure, i el comerç electrònic. Amés donar suport a accions de formació dels treballadors, a crear plataformes tecnològiques (recordem el Districte 22@ de Barcelona), o subvencions a les *Pime*.

Les comunitats que amb més intensitat s'han posat a treballar han segut la Xunta de Galícia i Aragó. Madrid, Castella-Lleó o Murcia, al contrari han optat per treballar amb l'estat en molts menys projectes. El País Basc, per motius obvis, porta la seva pròpia política.

És notable remarcar com les autonomies amb menys recursos han pogut pujar al marc europeu de referència gràcies als convenis signats amb l'Estat.

2 - Ciutadania Digital

Per poder desenvolupar tot el potencial de les TIC, calen que els consumidors o els ciutadans tinguin accés i es treguin les reticències de fer-les servir.

Les polítiques de inclusió i accessibilitat dels discapacitats, de la dona, de la gent gran i d'aquells grups que es puguin considerar al marge, són les que estan duent a terme avui Galícia⁴⁷, endarrerida en aquest sentit amb les principals autonomies.

Els préstecs per a l'adquisició de material telemàtic, o el impuls de continguts audiovisuals per a la TDT, són altres àmbits nous de promoció pública autonòmica.

Les accions concretes poden ser des de capacitar *dinamitzadors municipals* digitals a La Rioja⁴⁸, o *els assessors TIC de proximitat* a Aragó⁴⁹, o la xarxa de *telecentres* a tot l'estat (més de 25.000) i que en aquest àmbit és a l'única acció a la que s'acull Castella – La Manxa.

⁴⁶ Veure Annex 1.

⁴⁷ Hem de comentar que tant a Aragó com a Galícia es governa per pactes en partits progressistes des de la última legislatura.

⁴⁸ *Dinamitzadors municipals* digitals a La Rioja.

<http://www.planavanza.es/LineasEstrategicas/AreasDeActuacion/CiudadaniaDigital/Medidas/5Inclusionciudadanos/DinamizadoresMunicipalesDigitales.htm?rGuid=%7B7307F16B-5481-4D20-93C3-D104E0069D74%7D>

⁴⁹ *Assessors TIC de proximitat* a Aragó.

<http://www.planavanza.es/LineasEstrategicas/AreasDeActuacion/CiudadaniaDigital/Medidas/5Inclusionciudadanos/AsesoresPROY4.htm?rGuid=%7B7307F16B-5481-4D20-93C3-D104E0069D74%7D>

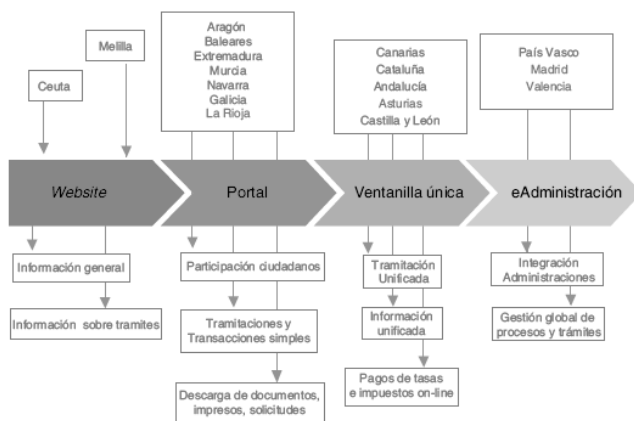
3 - Nou Context Digital

S'entén amb aquest terme al conjunt de factors tecnològics que incideixen en el seu desenvolupament, com per exemple l'ús de la banda ampla, el carnet electrònic, o la seguretat en les xarxes telemàtiques. En aquests aspectes caldria destacar el projecte *eConfiança* de la Comunitat Valenciana, Centre de Seguretat davant Incidències i Riscos RIC (CSIRT). O les polítiques d'extensió del ample de banda en zones aïllades o rurals en les comunitats de Canaries i La Rioja⁵⁰.

4 - Continguts Digitals

Paral·leles aquestes actuacions estan considerades les que afectin a la protecció de la diversitat cultural i lingüística. Aquí els governs regionals mostren les seves prioritats en promoure els continguts que segurament seran necessaris degut a l'avenç de la TDT així com de la qualitat dels mateixos (recordem el projecte *eContents* europeu). Andalusia i Catalunya promocionen que les entitats sense afany de lucre i la ciutadania llancin continguts digitals. I Canàries, Murcia i Aragó subvencionen la creació d'aquests continguts, la primera per la SI, la segona per a empreses, i la tercera també per a fons documentals com a gran novetat.

5 - Serveis Públics Digitals

Aquest gràfic⁵¹ representa l'evolució de l'*eAdministració* autonòmica fins el 2005. El Plan Avanza estatal ja es preocupa que les administracions de l'Estat facin els seu deures i es situïn en nivells europeus (*e-salut* integrant historials clínics, *e-justicia* reduint el temps dels

processos...). De la situació actual dels portals online de les autonomies caldrien destacar, pel nivell d'integració de la informació, la gestió i els tràmits, amb un esquisit disseny d'*usabilitat*, els portals de la Comunitat de Madrid i el de Navarra. Comentar com el del País Basc no ha estat renovat des del 2004, com el de Catalunya és un caos, amb dues entrades per exemple de la SI, o com Ceuta, una ciutat autònom, mostra la seva nova web amb un disseny impecable.

⁵⁰ El Gobierno de La Rioja ha dissenyat el *Plan SIR*: pla de la *Societat de la Informació Rural*.

⁵¹ *eEspaña 2006*. Fundació FranceTelecom. p338.

Les polítiques de la Societat de la Informació a Catalunya⁵²

Jordi Bosch, actual Secretari de Telecomunicacions i de la Societat de la Informació ha dibuixat recentment les prioritats de la Generalitat de Catalunya en aquest sentit, el que ell anomena “*projectes tractor*”: el multilingüisme, l’e-salut, els media, l’e-learning, les infraestructures universitàries i la *tecno o bioregió*. Eixos que es combinaran amb la cohesió digital i el foment del sector TIC català.

En infraestructures es busca la “cohesió territorial” amb interlocució amb les administracions locals, l’aposta per portar la fibra òptica a la llar, i la creació d’una anella industrial (amb la co-participació de la Generalitat i els sectors industrials i del disseny, i el suport del supercomputador BST).

En el desenvolupament de les tecnologies catalanes, un cop que les grans empreses informàtiques han aconseguit el 75% dels serveis informàtics de les administracions (100 ho fan a la Generalitat a partir de la homologació), ara toca donar empenta a les *Pimes* del sector, doncs suposen el 60% del PIB català, amés dels 200.000 autònoms que hi han a Catalunya.

Pel que fa als continguts i als formats, la primera intenció es crear *generadors de continguts de qualitat de píndoles de informació*: partint que la producció serà per a diversos canals audiovisuals, siguin mòbils o TV IP o TDT, i que l’usuari té disposició de veure uns 16 minuts per videotelefonía o 1’5 hores al dia per la resta de mitjans. D’aquests usuaris aproximadament un 30% estan disposats a pagar per veure els continguts.

Pel desenvolupament dels audiovisuals digitals serà necessari dissenyar amb el Departament de Cultura un *Pla de Pautes de Digitalització* per trobar com i en quins formats es realitzaran.

I per protegir la llengua i propiciar el seu ús obligatori en el programari, sigui de patent o lliure, es modifica la política seguida fins ara: la de incentivar econòmicament per què es produeixi software en català. Ara des d’origen les grans marques (*Google, Adobe, Microsoft...*) estan obligades a fer els productes en la nostra llengua i a canvi seran promocionats institucionalment un cop a l’any.

D’aquesta manera des d’origen ja es faran programes en català i amb cost pràcticament zero per a la Generalitat de Catalunya.

⁵² El día 6 de Juny del 2007 Jordi Bosch, Secretari de Telecomunicacions i Societat de la Informació de la Generalitat de Catalunya, va fer en l’Auditori de Barcelona Activa una entrevista pública organitzada per *Tertúlia Digital*, nom amb el qual es porten a terme diverses accions de difusió i debat sobre les tecnologies de la informació i la comunicació.

5. Conclusions, valoracions i reflexions

Si recuperem el discurs de la presentació observarem que tot el camí recorregut ens ha transportat entre les polítiques teòriques, les dades estadístiques i les realitats territorials.

Una de les primeres reflexions que es planteja és fins a quin punt les polítiques de la societat de la informació, i de les tecnologies de la comunicació multimèdia, s'avancen als fets, o es posen per obligació dels fets.

Quan des d'Europa es vol impulsar *i2010* i a Espanya el segueix *INGENIO 2010* i el *Plan Avanza*, el canvi en pocs mesos en les orientacions marc referent a les que se seguien sis mesos abans, fan pensar com, pot ser, inevitablement el que s'està fent és només posar-se al nivell del que en altres continents (EUA, India, Xina, sud-est asiàtic...) ja és un fet: la Web dels continguts dels usuaris, la 2.0 (en discurs la 3.0). El que s'ha vist clarament es que el suport institucional i polític ferm obté els seus resultats, i el *Plan Avanza*, amb els de I+D+i, i amb tot el seu dinamisme a generat sinergies que d'una manera o una altra ens convergeix amb Europa.

Des de la Declaració de Lisboa es va posar l'accent en el sentit merament competitiu i econòmic del desenvolupament tecnològic. Una de les grans esmenes que s'han fet amb *i2010* es sumar els objectius socials i apostar en la participació de la societat civil en el *Llibre Blanc 2006* de la Comissió Europea.

I una altra gran rectificació, encara que tard, ha estat integrar les polítiques de la indústria audiovisual amb les de les telecomunicacions, qüestió que es va a començar a veure inevitable pels sectors civils de la Cimera Mundial de la Societat de la Informació de Ginebra i Tunis.

Un gran error que encara s'està cometent des de les institucions europees és la defensa de la política de patents com un indicador de desenvolupament. Quan en el món els usuaris i els nous creadors es mouen en l'àmbit dels drets comunitaris o lliures, i el pagament es fa per la feina o el servei fet, la Unió Europea insisteix en la defensa del sistema de gestió dels drets de propietat intel·lectual.

Precisament és a nivell territorial on s'estan corregint aquests desencerts: s'aposta pels *telecentres*, pel programari lliure, per la promoció dels continguts propis...

En tota aquesta cadena és on es veu com la matriu del *i2010* es contradiu en el seus efectes alhora de superposar-la en la implementació autonòmica i ciutadana.

Annex 0: Bibliografia i fonts consultades

- *Web 2.0 Expo*. 15-18 Abril, Los Angeles (EUA). <http://www.web2expo.com/>
- *El impacto de la sociedad de la información en España*, José Luís Pardos, Consultor del Ministerio de Asuntos Exteriores y de Cooperación. <http://www.docuweb.ca/~pardos/speeches/impact.pdf>
- *Las políticas de infocomunicación ante la Cumbre Mundial de la Sociedad de la Información (CMSI)*, Martín Becerra. http://www.portalcomunicacion.com/informe_macbride/esp/articulos_det.asp?id_content=69&id_article=26
- *i2010* (European Information society in 2010) http://ec.europa.eu/information_society/eeurope/i2010/docs/communications/com_229_i2010_310505_fv_es.doc
- *Plan Avanza* (formació, suport local, incentius Pymes...). <http://www.planavanza.es/LineasEstrategicas/AreasDeActuacion/>
- Departament d'Administracions Públiques i Governació. Secretaria de Telecomunicacions i de la Societat de la Informació. <http://www10.gencat.net/dursi/AppJava/home.jsp?area=3>
- *Multimèdia*, p 29. Olivier Bellin.. Editorial Luís Vives, 1997.
La sociedad de la información, p9-15, Becerra, Martín, (2005)
- http://www.portalcomunicacion.com/cat/pdf/aab_lec/11.pdf
- Recull d'apunts sobre la *Introducció a la Societat de la Informació* realitzat pel Professor Miquel de Moragues, en l'assignatura Polítiques de comunicació.
- Martín Becerra, *Las políticas de infocomunicación ante la Cumbre Mundial de la Sociedad de la Información (CMSI)*, *Introducción*, a InCom-UAB, *Monogràfic de Quaderns del CAC*, dedicat al XXV Aniversari de l'Informe MacBride.
- *Declaració de Lisboa del Consell Europeu*. 2000. <http://europa.eu/scadplus/leg/es/cha/c10241.htm>
- *Llibre blanc sobre una política europea de la comunicació*. Comissió Europea. 2006. http://ec.europa.eu/communication_white_paper/index_es.htm
- *UE, Sociedad de la información: introducción*, <http://europa.eu/scadplus/leg/es/lvb/l24100.htm>
- *Cap a l'espai europeu del coneixement (EEC)*. DURSI. Generalitat de Catalunya. <http://www10.gencat.net/dursi/ca/de/eec.htm>
- *La administración electrónica: «eGovernment»*. <http://europa.eu/scadplus/leg/es/lvb/l24226b.htm>
- *Accions d'e-commerce*. <http://europa.eu/scadplus/leg/es/s21012.htm#ECOMMERCE>
- *Apoyo a la producción de contenidos digitales y al fomento de la diversidad lingüística: programa eContent*. <http://europa.eu/scadplus/leg/es/lvb/l24226d.htm>
- *eContentplus*. <http://europa.eu/scadplus/leg/es/lvb/l24226g.htm>
- *eLearning: educació i formació continua*. <http://europa.eu/scadplus/leg/es/cha/c11046.htm>
- *eHealth: salut en línia*. <http://europa.eu/scadplus/leg/es/lvb/l24226f.htm>
- *Programa eTen: apoyo a las redes transeuropeas de telecomunicaciones*. <http://europa.eu/scadplus/leg/es/lvb/l24226e.htm>
- *Safer Internet Plus* (2005-2008). <http://europa.eu/scadplus/leg/es/lvb/l24190b.htm>
- Ley de los Servicios de la Sociedad de la Información y del Comercio Electrónico. <http://www.mityc.es/DGDSI/Servicios/LeyServiciosSociedadInformaci%c3%b3n/>
- Proyecto de ley de medidas de impulso de la sociedad de la información: http://www.la-moncloa.es/ConsejodeMinistros/Referencias/_2007/refc20070413.htm
- Secretaria del Estado de las Telecomunicaciones y para la Sociedad de la Información. <http://www.mityc.es/es-ES/Ministerio/Estructura/SecretariaEstadoTelecomunicaciones/TitularesOrganosDirectivos/Titulares.htm>

- Ministerio de Industria, Turismo y Comercio. <http://www.mityc.es/es-ES/index.htm>
- Plan Avanza. <http://www.planavanza.es/InformacionGeneral/Recursos/Videoinstitucional/>
- *Balance de las Políticas de Fomento de Sociedad de la Información. Plan Avanza, Telecomunicaciones y Sector Audiovisual.* http://www.planavanza.es/NR/rdonlyres/1B69071A-4ABC-4773-9733-68A10709531B/16914/MicrosoftWord20070201SETSIDocumentoGlobal_2_.pdf
- *Indicadors de la Societat de la Informació i les Telecomunicacions:*
<http://www.mityc.es/es-ES/Servicios/IndicadoresE/sociedadinformacion/>
- *Observatorio Red:* <http://observatorio.red.es/estudios/index.html>
- López Blanco, Carlos, Presidente de ENTER, “*Sociedad de la información en España. Claroscuros de un avance*” http://www.telefonica.es/sociedaddelainformacion/podcast/claroscuros_e.mp3
- Fundación France Telecom España (2006)
eEspaña 2006. Informe anual sobre el desarrollo de la Sociedad de la Información en Espanya.
http://www.fundacionauna.com/areas/25_publicaciones/eEspana_2006.pdf, p342
- *Indicadores de la Sociedad de la Información Maig 2007*
http://www.mityc.es/NR/rdonlyres/64A3DD95-37F9-4F94-AA69-F2C185C816C2/19061/Indicadores_SI_mayo07.pdf
- *Informe eEspaña, Fundación FracesTelecom*
http://www.fundacionauna.com/areas/25_publicaciones/eEspana_2006.pdf, p342
- *Pla Euskadi SI.* <http://www.euskadi.net/eeuskadi/>
- *Plan de alfabetización tecnológica y software libre de Extremadura.* <http://www.nccextremadura.org/>
- *Melilla Digital s'aprofita de la línia estratègica de Ciutats Digitals*
- *Secretaria General de Telecomunicacions i Societat de la Informació (STSI). Conselleria d'Administracions Públiques i Governació. Generalitat de Catalunya.*
http://www10.gencat.net/sac/AppJava/organisme_fitxa.jsp?codi=9881
- *Mapa Tecnològic de Galicia.* <http://www.maptega.com/maptega.html>
- *Dinamitzadors municipals digitals a La Rioja.*
<http://www.planavanza.es/LineasEstrategicas/AreasDeActuacion/CiudadaniaDigital/Medidas/5Inclusionciudadanos/DinamizadoresMunicipalesDigitales.htm?rGuid=%7B7307F16B-5481-4D20-93C3-D104E0069D74%7D>
- *Assessors TIC de proximitat a Aragó.*
<http://www.planavanza.es/LineasEstrategicas/AreasDeActuacion/CiudadaniaDigital/Medidas/5Inclusionciudadanos/AsesoresPROY4.htm?rGuid=%7B7307F16B-5481-4D20-93C3-D104E0069D74%7D>
- *Plan SIR: pla de la Societat de la Informació Rural de La Rioja.*
- *eEspaña 2006. Fundació FranceTelecom. p338.*
- Jordi Bosch, Secretari de Telecomunicacions i Societat de la Informació de la Generalitat de Catalunya, 6 de Juny del 2007, Auditori de Barcelona Activa, entrevista pública organitzada per *Tertúlia Digital.*

Annex 1: Balanç del Plan Avanza

plan AVANZA

ANEXO VI: TABLAS RESUMEN

Las tablas siguientes muestran un resumen cuantitativo del esfuerzo realizado hasta la fecha en los programas de Avanza, Telecomunicaciones y Sector Audiovisual (tanto las actuaciones con impacto presupuestario como las regulatorias y de supervisión):

ACTUACIONES CON IMPACTO PRESUPUESTARIO DESDE MAYO DE 2004 HASTA FEBRERO DE 2007

Nuevos Programas desde Mayo'04	FEBRERO 07	OBJETIVO
Educación en la era digital		
Nuevos colegios con acceso a la Banda Ancha y con más y mejor equipo informático	> 10.000	> 20.000 (2008)
Nº de universitarios con nueva cobertura WIFI	Inicio	1,2 millones (07)
% Colegios con Banda Ancha (mayo'04: 00%)	87%	100%
Nuevos equipos instalados en colegios	210.148 PCs (8.919 portátiles) 6.604 proyectores 988 pizarras interactivas 8.631 periféricos 7.003 redes WIFI	-
Escolares beneficiados	> 7 millones 500.000 docentes	-
Ciudadanía digital		
Ciudadanos beneficiados por las nuevas campañas de alfabetización digital ¹	> 5 millones	-
Préstamos otorgados	> 87.000 (+58.000 familias y +29.000 empresas)	-
Nº de telecentros (mayo'04: 202)	2.712	4.000 (2008)
Bibliotecas conectadas en red (mayo'04: 76)	2.224	2.500
Ciudadanos beneficiados por los nuevos puntos de acceso a la Red	> 5 millones	-
Trabajadores beneficiados de programas de formación on-line	> 300.000	-
Nuevas poblaciones con cobertura de B.A. ²	5.659	14.561
Nuevos municipios con cobertura de B.A.	2.338	3.770
Ciudadanos con nueva cobertura de B.A.	5.500.962	6.457.050
Nuevas poblaciones con cobertura de T. móvil ²	2.334	4.959 (2007)
Ciudadanos con nueva y mejor cobertura de telefonía móvil	535.728	1.085.165 (2007)
Creación de db's Centros Nacionales de Referencia en TIC (INTECO y CENATIC)	-	-

¹ Los programas sin objetivo final constan de actuaciones de impacto variable (por el importe medio de los préstamos solicitados, población participante en las localidades objetivo...).

² Los datos de Banda Ancha y T. Móvil están actualizados a 23 de marzo de 2007.

plan AVANZA

ACTUACIONES NORMATIVAS DESDE MAYO DE 2004 HASTA FEBRERO DE 2007

MEDIDAS NORMATIVAS EN TELECOMUNICACIONES, SOCIEDAD DE LA INFORMACIÓN Y AUDIOVISUAL	Nº MEDIDAS	TIPOLOGÍA
	51	- 3 Leyes -14 Reales Decretos -13 Acuerdos de Consejo de Ministros -18 Órdenes Ministeriales - 3 Resoluciones

DESARROLLO DEL SECTOR AUDIOVISUAL DESDE MAYO DE 2004 HASTA FEBRERO DE 2007

Nuevos canales de TV en abierto de ámbito nacional	2
Nuevos canales digitales (TDT) de ámbito nacional	15
Nuevas emisoras comerciales FM planificadas (83,4% más)	866
Hogares que ya reciben la TDT	>6 Millones
Decodificadores de TDT vendidos	> 3,8 Millones
Edificios adaptados para la TDT	> 300.000

OTRAS ACTUACIONES DESDE MAYO DE 2004 HASTA FEBRERO DE 2007

	Nº
Acuerdos firmados con otros Ministerios para el desarrollo de la Sociedad de la Información	5
Acuerdos firmados con Comunidades Autónomas y Ciudades Autónomas	18
Acuerdos firmados con Entidades Locales (Federación Española de Municipios y Provincias)	>120
Procedimientos de la AGE activados via Internet para los ciudadanos	375
Consultas sobre servicios de telecomunicaciones desde Abril'05	89.010
Reclamaciones presentadas sobre ss. de telecom. desde Abril'05	26.417
Reclamaciones resueltas	26.431
Inspecciones realizadas a operadores y servicios de telecomunicaciones	26.102
Inspecciones realizadas en el sector audiovisual	1.613
- Televisión	848
- Radio	765

